

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
info@agri.ee

Teie 06.01.2026

Meie 04.02.2026

nr 1.4-1/795-2, REM/25-
0441/-3K
nr 8-2/103

Taimekaitseseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu koostöölastamine

Austatud minister

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium on saatnud Justiits- ja Digiministeeriumile koostöölastamiseks taimekaitseseaduse (TaimKS) ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu. Justiits- ja Digiministeerium koostöölastab eelnõu järgmiste märkustega.

- 1. Eelnõu § 1 p 30** – kõnealuse sättega nähakse ette, et taimekaitsevahendite registrisse kantakse muu hulgas ka taimekaitsevahendi tootja ja turustaja ning väga mürgise taimekaitsevahendi kasutaja nimi, registri- või isikukood või isikukoodi puudumise korral sünniaeg ja kontaktandmed. Eelnõu § 1 punktiga 33 kehtetuks tunnistatava TaimKS § 82 lõike 1 kohaselt on taimekaitsevahendite registrisse kantud andmed, välja arvatud ärisaladust sisaldavad andmed, avalikud.

Juhime tähelepanu, et kui eelnimetatud isikuandmed (nimi, isikukood, sünniaeg, kontaktandmed) ei tunnistata avaliku teabe seaduse alusel asutusesiseseks kasutamiseks ning need on registris avalikud, siis tuleb seaduses ette näha nende andmete avalikustamise eesmärk.

- 2. Eelnõu § 1 p 40 (seaduse täiendamine §-ga 88³)** – vabandame, et märkus jäi eelmisel korral esitamata, kuid palume siiski jätta eelnõust välja kontrollteingu tegemise järel toimingust teavitamise kuni kolmeks kuuks edasilükkamise võimaluse.

Kontrollteing on Riigikohtu praktika kohaselt sarnane jälitustegevusele, olulise erisusena rõhutatakse kontrollteingu ajutisust, ühekordsust (jälitustegevus seevastu on pikema aja kestel toimuv teabe hankimine). Eelnõu kohaselt võib ametnik toimingust teavitamise kuni kolm kuud edasi lükata, kui järelevalvemenetlust jätkatakse. Teavitamise edasilükkamise eesmärk ja vajadus jäävad arusaamatuks – kui järelevalveorgan tahab esimese kontrollteingu järel veenduda, et müüja täidab edaspidi õigusaktidest tulenevaid nõudeid, saab erimeedet uuesti kohaldada, juba tehtud toimingut ei peaks seega pika aja kestel varjama.

Kuivõrd kontrollteing läheb vastuollu haldusmenetluse avalikkuse ja läbipaistvuse nõudega, tuleb sellest teavitada esimesel võimalusel, raske on ette kujutada, et esimene võimalus võiks saabuda kolm kuud hiljem. Selline järelevalveorgani tegevuse varjamine muudab vaheteo riikliku järelevalve ja jälitustegevuse vahel liiga häguseks. Varjatud menetlus riivab intensiivselt põhiõigusi, pika aja kestel toimuv jälgimine seda enam.

Samuti ei põhjendata seletuskirjas, miks tegevuse varjamist kuni kolme kuu jooksul vaja on. Argument ühtlustada järelevalveorganile teise seadusega ettenähtud kontrollteingu tingimused, ei ole veenev ja piisav põhiõigustesse sekkumise õigustamiseks.

Lisaks, seletuskirja (§ 88³ lg 8 seletus) on eeldatavasti ekslikult jäänud viide, et kontrollteingu tegemise eesmärgiks on ohu ennetamine. Eelnõu on vastavalt muudetud ning kontrollteingut saab teha alates ohukahtlusest. Seega palume seletuskirjast ekslik osa välja jätta.

3. Eelnõu esimesel kooskõlastusringil tegime märkuse TaimKS-is kavandatava väärteokoosseisu osas, samuti tervikuna seaduses varem kehtestatud karistumäärade osas. Palusime neid täiendavalt analüüsida.

Kooskõlastustabelis märgitakse, et märkusega on arvestatud osaliselt. Täiendava analüüsi tulemusena jäeti kõnealune väärteokoosseis eelnõust välja eesmärgiga analüüsida ülevaatlikult väljapakutud karistumäära ja ka juba kehtivaid karistumäärasid, et tagada nende ajakohasus ja proportsionaalsus.

Taimetervise valdkonna karistumäärade täiendav analüüs esitatakse järgmise väljatöötamiskavatsuse raames. Täname, et tabelisse on lisatud täpsustus selle kohta, et vastavasisuline analüüs on kavas teha 2026. aastal.

Soovitame analüüsi käigus üle vaadata ka asendustäitmise ja sunnirahaga seonduva, sh selle, kas kehtiva seaduse alusel rakendatav sunniraha on proportsionaalne, oma ülesannet täitev, kas selle suurus on olnud piisav, praktikas edukalt järelevalvet tagav ning kas sunniraha suurus ei vaja tõstmist.

4. Eelnõu §-ga 88³ tuuakse seadusesse kontrollteingu tegemise võimalus, mh kasutatakse terminit „ametiisik“. See ei ole kooskõlas kehtiva seaduse üldise mõistekasutusega, sest kehtivas seaduses on kasutusel termin „ametnik“ (näiteks § 44¹ räägib järelevalvetoimingut tegevast ametnikust, mitte ametiisikust). Ka § 88² kasutab terminit ametnik. Kui järelevalvetoimingut teeb ametnik, siis kontrollteingut tehakse ka järelevalve käigus ja seega peaksid mõisted olema ühesugused.
5. Palume seletuskirja punkti 7 lisada ka 2025. a summad riigilõivude laekumise kohta. Hetkel on seal 2023. ja 2024. a laekumised.
6. Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste märkustega ja märkustega eelnõu mõju kohta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisad:

1. Eelnõu fail Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega
2. Seletuskirja fail Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega

Markus Ühtigi 51914873

Markus.Yhtigi@justdigi.ee

Einar Hillep
Mari Käbi
Alar Teras
Helen Uustalu
Joel Kook